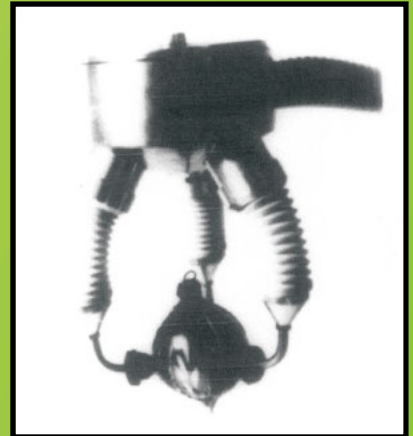
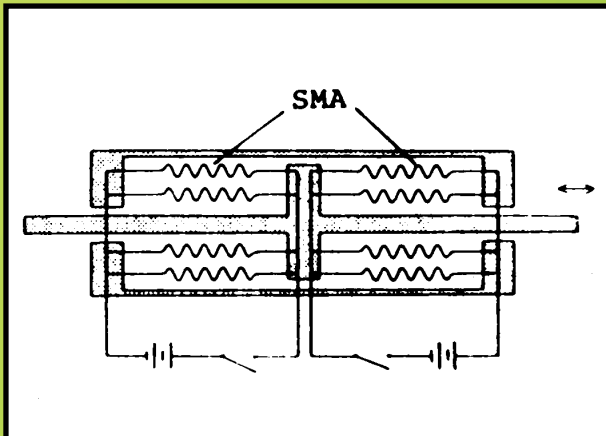

Henryk Morawiec

METALE Z PAMIĘCIĄ KSZTAŁTU I ICH ZASTOSOWANIE

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2014

METALE Z PAMIĘCIĄ KSZTAŁTU I ICH ZASTOSOWANIE

Danucie

NR 3117

Henryk Morawiec

**METALE Z PAMIĘCIĄ KSZTAŁTU
I ICH ZASTOSOWANIE**

Redaktor serii: Fizyka i Chemia Metali
Piotr Kwapuliński

Recenzent
Jan Dutkiewicz

Redaktor: Barbara Todos-Burny
Projektant okładki: Małgorzata Pleśniar
Redaktor techniczny: Barbara Arenhövel
Korektor: Mirosława Żłobińska
Łamanie: Edward Wilk

Copyright © 2014 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-2205-6
(wersja papierowa)
ISBN 978-83-8012-170-6
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 31.0. Ark. wyd. 37,00.
Papier offset. kl. III, 90 g   Cena 54 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	9
1. PRZEMIANA MARTENZYTYCZNA	11
1.1. Ogólna charakterystyka przemiany	11
1.1.1. Zarodkowanie i wzrost w termosprężystej przemianie martenzy- tycznej	13
1.1.2. Heterogeniczne zarodkowanie martenzytu	14
1.2. Krystalograficzno-fenomenologiczna teoria przemiany	17
1.3. Termosprężysta przemiana martenzytyczna	24
1.3.1. Interpretacja krzywych histerezy przemiany martenzytycznej	27
1.4. Struktura i charakterystyka krystalograficzna martenzytu termospręży- stego	31
1.4.1. Opis i znakowanie struktur martenzytu	36
1.5. Mikrostruktura i morfologia grup płytek samoakomodujących odkształ- cenie	38
1.5.1. Mikrostruktura i grupy samoakomodujące się stopów Cu-Al	39
1.5.2. Samoakomodacja płytek fazy R w stopach NiTi	42
1.5.3. Samoakomodacja martenzytu $B19'$	44
1.6. Struktura granic rozdziału faz	48
1.7. Miękki mod fononowy przemiany martenzytycznej	51
1.8. Metody badań przemiany martenzytycznej	54
1.9. Komputerowe modelowanie przemiany martenzytycznej	58
Literatura	63
2. ZJAWISKA PAMIĘCI KSZTAŁTU	67
2.1. Jednokierunkowy efekt pamięci kształtu	67
2.1.1. Wpływ tekstury na wielkość odzysku kształtu	71
2.1.2. Jednokierunkowy efekt pamięci kształtu związany z przemianą $R \Rightarrow B2$	75
2.2. Efekt nadspężystości	78
2.3. Dwukierunkowy efekt pamięci kształtu	87

2.3.1. Indukowanie dwukierunkowego efektu pamięci kształtu w stopach NiTi	92
Literatura	96
3. STOPY NIKIEL-TYTAN	99
3.1. Układ równowagi fazowej Ni-Ti	99
3.2. Struktura faz w układzie Ni-Ti	102
3.2.1. Faza macierzysta <i>B2</i>	102
3.2.2. Faza <i>R</i>	102
3.2.3. Struktura martenzytu <i>B19'</i>	104
3.3. Zależność temperatur charakterystycznych przemiany martenzytycznej od składu chemicznego	109
3.4. Kształtowanie struktury i właściwości stopów NiTi	112
3.4.1. Proces deformacji i umocnienie stopów NiTi	113
3.4.2. Obróbka cieplno-mechaniczna i przebieg przemiany martenzytycznej	120
3.4.3. Wpływ obróbki cieplno-mechanicznej na odzysk kształtu	124
3.4.4. Proces starzenia	125
3.4.5. Cykliczne powtarzanie przemiany martenzytycznej	135
3.5. Procesy wytwarzania stopów Ni-Ti	138
3.6. Nanokrystaliczne stopy NiTi	145
3.7. Porowate stopy Ni-Ti	155
3.8. Stopy Ni-Ti-Pt o większym kontraście radiologicznym	163
3.9. Biozgodność i odporność na korozję stopów NiTi	165
3.9.1. Struktura powierzchni stopów Ni-Ti pasywowanych w autoklawie	172
Literatura	181
4. STOPY NA OSNOWIE MIEDZI	191
4.1. Stopy Cu-Al	191
4.1.1. Układ równowagi faz	191
4.1.2. Struktura martenzytu	192
4.1.3. Przemiany zachodzące podczas nagrzewania martenzytu	194
4.1.4. Efekt pamięci kształtu	197
4.1.5. Zastosowanie stopów na bazie Cu-Al	199
4.2. Stopy Cu-Zn-Al	201
4.2.1. Układ równowagi faz	201
4.2.2. Uporządkowanie fazy macierzystej	203
4.2.3. Efekty poprzedzające przemianę martenzytyczną	205
4.2.4. Analiza przemiany martenzytycznej	209
4.2.5. Struktura martenzytu	210
4.2.6. Defekty struktury w stopach Cu-Zn-Al	213
4.2.7. Wpływ hartowania na anomalny wzrost temperatur przemiany odwrotnej	218
4.2.8. Modyfikacja stopów Cu-Zn-Al	222
4.2.9. Wytwarzanie stopów Cu-Zn-Al	231

4.3. Cu-Al-Ni	235
4.3.1. Układ równowagi fazowej Cu-Al-Ni	235
4.3.2. Uporządkowanie fazy β	237
4.3.3. Zróżnicowane procesy indukowania przemiany martenzytycznej w stopach Cu-Al-Ni	239
4.3.4. Struktura granicy rozdziału faz β_1/γ_1	241
4.3.5. Defekty struktury w stopach Cu-Al-Ni	244
4.3.6. Jedno- i dwukierunkowy efekt pamięci kształtu	247
4.3.7. Stopniowy przebieg nadspężystości	252
4.3.8. Modyfikacja stopów Cu-Al-Ni	258
4.3.9. Procesy starzenia stopów Cu-Al-Ni-Ti-B oraz Cu-Al-Ni-Mn-Ti	263
4.3.10. Stopy Cu-Al-Mn	272
4.3.11. Procesy wytwarzania stopów Cu-Al-Ni	275
Literatura	292
 5. WYSOKOTEMPERATUROWE STOPY Z PAMIĘCIĄ KSZTAŁTU	 301
5.1. Stopy na osnwie ZrCu oraz Ni-Ti-X, X = Hf, Zr	303
5.2. Stopy Ni-Ti-X, X = Pd, Pt	312
5.3. Stopy Cu-Al-Nb-X, X = Ni, Co, Cr	317
Literatura	319
 6. STOPY Z MAGNETYCZNĄ PAMIĘCIĄ KSZTAŁTU	 321
6.1. Wprowadzenie do magnetycznej pamięci kształtu	321
6.2. Kryteria doboru stopów na podstawie komputerowego modelowania i wyniki doświadczalne	328
6.3. Stopy na osnwie fazy Ni_2MnGa	332
6.3.1. Struktura stopów Ni-Mn-Ga	332
6.4. Przemiana martenzytyczna stopów Ni-Mn-Ga	346
6.4.1. Przemiana przedmartenzytyczna	346
6.4.2. Sterowanie przebiegiem przemiany martenzytycznej	351
6.5. Mikrostruktura bliźniaków i domen magnetycznych oraz ich wzajemne oddziaływanie	363
6.6. Indukowanie i modelowanie magnetycznej pamięci kształtu w stopach Ni-Mn-Ga	374
6.7. Kształtowanie tekstury i anizotropii magnetycznej polikrystalicznych sto- pów Ni-Mn-Ga	384
6.8. Zastosowanie stopów z magnetyczną pamięcią kształtu	390
6.8.1. Siłowniki z magnetyczną pamięcią kształtu	390
6.8.2. Mikrośiłownik do odchylania optycznego skanera	394
6.8.3. Wykorzystanie efektu magnetokalorycznego stopów NiMnGa	396
6.9. Inne stopy z magnetyczną pamięcią kształtu	399
6.9.1. Stopy na osnwie fazy Co_2NiGa	399
6.9.2. Stopy na osnwie faz Ni_2MnX (X = In, Sn, Sb)	409
Literatura	415

7. ZASTOSOWANIE STOPÓW Z PAMIĘCIĄ KSZTAŁTU W TECHNICE .	425
7.1. Łączenie rur i obwodów elektrycznych	426
7.2. Konstrukcja siłowników	429
7.3. Termoregulatory i zabezpieczenia	434
7.4. Uchwyt robota	440
7.5. Silnik cieplny	441
7.6. Tłumienie drgań	442
7.7. Mikrośilowniki	445
7.8. Konstrukcje antysejsmiczne	448
7.9. Redukcja hałasu silników lotniczych	450
Literatura	452
8. ZASTOSOWANIE STOPÓW Z PAMIĘCIĄ KSZTAŁTU W MEDYCYNIE	455
8.1. Zastosowanie klamer w chirurgii i ortopedii	456
8.2. Implanty w chirurgicznym leczeniu kręgosłupa	464
8.3. Zaciski do anastomozy jelit	468
8.4. Stenty samorozprężalne	471
8.5. Implanty zamykające ubytki międzyprzedsionkowe serca	476
8.6. Dystrakcja w kranioplastyce	479
8.7. Nadsprężyste łuki ortodontyczne	483
8.8. Inne zastosowanie implantów	485
8.9. Narzędzia małoinwazyjnej chirurgii	486
8.9.1. Nadsprężyste narzędzia	486
8.9.2. Narzędzia z pamięcią kształtu	487
Literatura	488
Summary	493
Zusammenfassung	495

PRZEDMOWA

Stopy metali z pamięcią kształtu można zaliczyć do relatywnie nowej grupy materiałów funkcjonalnych. Ich szczególne właściwości, jakimi są efekty pamięci kształtu, ściśle wiążą się z odwracalną, termosprężystą przemianą martenzytyczną, polegającą na zmianie struktury, czyli rekonfiguracji atomów w wyniku działania pola temperatury, naprężeń lub pola magnetycznego.

Zjawisko pamięci kształtu odkrył w 1962 r. W.J. Buchler w Naval Ordnance Laboratory (USA) w stopach Ni-Ti o składzie zbliżonym do równoatomowego. Wykazał on, że efekt ten jest związany z odwracalną przemianą martenzytyczną. Wcześniej odwracalną przemianę martenzytyczną stwierdzono w stopach Au-Cd (1932), lecz dopiero w 1951 r. zaobserwowano zmiany kształtu towarzyszące tej przemianie, co jednak nie znalazło szerszego zastosowania. Po początkowej fascynacji zjawiskiem pamięci kształtu w metalach uznano je za „szukające problemu”, czyli zastosowania. Obecnie zjawisko pamięci kształtu jest przedmiotem zainteresowania pracowników wielu ośrodków naukowych świata.

Pamięć kształtu to zdolność do przyjmowania przez materiał dwóch różnych zaprogramowanych postaci w wyniku zachodzącej przemiany fazowej. Dwa różne kształty związane są ściśle ze zmianą struktury tych faz podczas nagrzewania i chłodzenia.

Niniejsza praca stanowi syntezę licznych publikacji i przedstawia ewolucyjny proces rozwoju wiedzy w tym obszarze nauki o materiałach. Stąd relatywnie duża liczba cytowanych prac, ilustrujących żmudną drogę dochodzenia do zrozumienia złożonych procesów i zjawisk zachodzących w stopach z pamięcią kształtu, a szczególnie w stopach z magnetyczną pamięcią kształtu. Monografia prezentuje także wyniki badań uzyskanych przez autora i zespół pracowników naukowych Instytutu Nauki o Materiałach Uniwersytetu Śląskiego, od 30 lat prowadzących badania z tej dziedziny. Efektem wspomnianych badań są liczne publikacje, patenty i zastosowania kliniczne implantów. Wiele z tych publikacji cechuje wysoki indeks cytowań.

Niniejszą publikację wyróżnia również eksponowanie treści o charakterze praktycznym. Dotyczy to nie tylko informacji na temat technologii wytwarzania stopów, ale przede wszystkim opisu procedur i optymalnych parametrów obróbki termomechanicznej dla uzyskania najkorzystniejszych właściwości stopów z pamięcią kształtu.

Pierwsze dwa rozdziały monografii zawierają opis i próbę wyjaśnienia istoty termosprężystej — odwracalnej przemiany martenzytycznej i zjawisk pamięci kształtu. Następne dwa rozdziały obejmują opis klasycznych stopów z pamięcią kształtu na bazie nikiel-tytan oraz stopów na osnowie miedzi. Kolejny rozdział omawia grupy stopów „wysokotemperaturowych”, rokujących większe zastosowania na skalę przemysłową. Rozdział szósty dotyczy grupy najnowszych stopów z magnetyczną pamięcią kształtu. Charakteryzuje je także wysoka wartość entropii przemiany martenzytycznej, stwarzając potencjalną możliwość odgrywania roli medium chłodzącego w chłodziarkach. Dwa ostatnie rozdziały zawierają przykłady zastosowania klasycznych stopów w technice i medycynie.

Intencją autora niniejszej monografii, poza wyjaśnieniem istoty zjawisk pamięci kształtu w metalach, jest pobudzenie wyobraźni konstruktorów do zastosowania ich unikalnych właściwości oraz pozyskanie potencjalnych użytkowników urządzeń wykonanych z zastosowaniem tych materiałów.

Książka może być również pomocna w zakresie kształcenia doktorantów i studentów na kierunkach związanych z inżynierią i nauką o materiałach. Biorąc pod uwagę złożoność zjawisk pamięci kształtu, niektóre jej fragmenty napisano, uwzględniając jednocześnie wymogi dydaktycznej użyteczności.

Szczególne wyrazy uznania i podziękowania za wnikliwą oraz twórczą recenzję składam Panu prof. dr. hab. Janowi Dutkiewiczowi z Instytutu Metalurgii i Inżynierii Materiałowej PAN.

Monografia mogła się ukazać dzięki sfinansowaniu jej wydania przez Instytut Nauki o Materiałach Uniwersytetu Śląskiego. Za okazaną życzliwość i pomoc pragnę wyrazić podziękowanie Dyrekcji Instytutu, a mianowicie Pani prof. dr. hab. Danucie Stróż, Panu prof. dr. hab. Józefowi Lełątce oraz Panu dr. hab. Tomaszowi Goryczce.

Dziękuję również Pani mgr Oliwii Starczewskiej za pomoc w pracach redakcyjnych książki.

Henryk Morawiec

Shape Memory Alloys and Their Application

S u m m a r y

Shape memory alloys can be ascribed to a relatively new group of functional materials. Shape memory effect of these alloys is closely related to the reversible, thermoelastic martensitic transformation, which means structural changes, i.e. reconfiguration of thermally activated atoms or by applied external stress, or else by magnetic field.

Shape memory is the material's capacity to take on two different programmed shapes as a result of phase change taking place. Two different shapes are tightly connected with the structure change of these phases when warming up and cooling down.

The book constitutes a synthesis of numerous publications, and presents an evolutionary process of knowledge development in this field of study. Hence, it provides a relatively big number of quoted sources illustrating a laborious way to understand complex processes and phenomena taking place in shape memory alloys, especially in those with a magnetic shape memory.

The book is also above average thanks to exposing practical information. It concerns not only information on the technology of making alloys, but above all a description of procedures and optimal parameters of a thermo-mechanic processing to reach the most beneficial qualities of shape memory alloys.

The first chapter of the book allows for obtaining knowledge within the scope of a martensitic transformation and martensite structure, understanding their nature, as well as the influence on the effects of shape memory accompanying a reversible martensitic change.

The second chapter presents the phenomenon of shape memory, putting emphasis on one- and two-way shape memory and superelasticity connected with the transformation induced by external stress. This chapter also discusses the possibility of strain increase in the one-way shape memory effect, with the use of specially privileged crystallographic grain orientation, i.e. the texture and anisotropy of the properties related to it.

The next chapter deals with NiTi alloys and begins with the discussion of the phase equilibrium system and the processes of alloy production and modification, with particular emphasis on the processes of structure and microstructure shaping through dislocation reconfiguration in the process of recovery and their annihilation, grain size control by way of annealing temperature, or the use of the aging process for the precipitation of Ni_4Ti_3 particles which are coherent with the matrix in the alloys with increased nickel content, which give real possibilities of controlling the properties of alloys and implants. The chapter also presents the problem of bio-compatibility and resistance to pitting corrosion important for medical implants. It also characterizes the layers passivated in an autoclave, which have a characteristic amorphous structure, have a high breakthrough potential (1200 mV), are thin (~ 4 nm) and do not show cracks as the result of strain accompanying the shape memory effect.

The fourth chapter concerns alloys on the copper matrix characterised by a bigger complexity of structure and phase content, at the same time, creating big possibilities of controlling their qualities.

The issue of high-temperature alloys characterised by $A_f > 120^\circ\text{C}$ is presented in chapter five. The very alloys promise greater application on an industrial scale in constructions of operators regulating motor work in cars and planes.

Chapter six covers ferromagnetic alloys in which the shape change is a result of imposing the field of pressures and a magnetic field on. The majority of alloys within this group bases on Heusler's phases while a classic example are alloys close to Ni_2MnGa .

The last two chapters include the examples of using classical alloys in technology and medicine. When it comes to conventionalized applications in technology, the examples of separable pieces of hydraulic systems in planes, as well as robot holders, thermo-regulators, thermal engines and systems deadening vibrations were given. As regards the latest solutions, the applications of anti-seismic constructions of bridges, and the attempts to deaden the engines of gas turbines in planes were presented.

Futhermore, chapter eight discusses all the staples used to join broken bones and a surgery backbone treatment. Yet another group of implants in question constitutes self-expanded stents and Amplatz's implant used to seal the loss of the interatrial and interventricular septum.

The author's intention, apart from explaining the nature of the phenomena of shape memory in metals, was to stimulate constructors' imagination to use their unique properties, and encourage potential equipment producers to apply solutions based on these materials.

The book may also be useful in doctoral programs and student education at faculties connected with engineering and materials science. Taking into account the complexity of the phenomena of shape memory, some fragments of the book were written taking into consideration the requirements of a didactic usefulness at the same time.

Henryk Morawiec

Formgedächtnismetalle und deren Anwendung

Zusammenfassung

Die Formgedächtnislegierungen können zu der relativ neuen Gruppe der funktionellen Materialien gezählt werden. Ihre besonderen Eigenschaften, sich an frühere Formgebung zu erinnern, sind mit der reversiblen thermoelastischen martensitischen Umwandlung eng verbunden. Die martensitische Umwandlung beruht darauf, dass die Struktur der Metalle unter der Einwirkung von Temperatur, Spannungen oder magnetischem Feld geändert wird, es kommt also zur Rekonfiguration der Atome.

Das Formgedächtnis ist eine Fähigkeit des Materials, infolge einer Phasenumwandlung zwei verschiedene programmierte Formen anzunehmen. Diese Formen entstehen während der Hochtemperatur- und Niedertemperaturphase.

Die vorliegende Monografie beinhaltet einen Überblick über zahlreiche Publikationen, die einen mühsamen Weg zur Ergründung der in den Formgedächtnislegierungen und besonders in den Legierungen mit magnetischem Formgedächtniseffekt, verlaufenden vielschichtigen Prozesse veranschaulichen. Sie hebt auch praktische Informationen über die Technologie der Legierungsgewinnung hervor; es werden hier Prozeduren und Parameter der thermomechanischen Verarbeitung geschildert, die der Gewinnung von den besten Eigenschaften der Formgedächtnislegierungen dienen.

Das erste Kapitel des Buches betrifft den Kern von der martensitischen Umwandlung und der Martensitstruktur und deren Einfluss auf die mit der reversiblen martensitischen Umwandlung einhergehenden Formgedächtniseffekte.

Im zweiten Kapitel werden die Formgedächtnisphänomene geschildert: der Einweg- und der Zweiwegformgedächtniseffekt und die Superelastizität, die mit elastischer Verformung unter äußeren Spannungen verbunden sind.

Das nächste Kapitel betrifft die Nickel-Titan-Legierungen. Besprochen werden: das Phasengleichgewicht, die Herstellung und die Verarbeitung der Legierungen mit besonderer Rücksicht auf die Prozesse der Struktur- und Mikrostrukturverformung unter der Rekonfiguration der Dislokation im Heilungsprozess und deren Annihilation; die Steuerung der Korngröße und der Glühtemperatur oder die Ausnutzung des Alterungsprozesses bei Absonderung der mit der Kette kohärenten Teilchen Ni_4Ti_3 in den Legierungen mit erhöhten Nickelgehalt, dank denen die Eigenschaften von Legierungen und Implantaten gesteuert und überprüft werden können.

Das vierte Kapitel handelt über Kupferlegierungen, die kompliziertere Struktur und Phasenzusammensetzung haben und deren Eigenschaften leichter beeinflusst werden können.

Die Hochtemperaturlegierungen mit $A_f > 120^\circ\text{C}$ werden im fünften Kapitel geschildert. Diese Legierungen können mit Erfolg groß angelegt in den Stoßdämpfern zur Regulierung des Motorlaufes in den Wagen und Flugzeugen in Anwendung kommen.

Das sechste Kapitel umfasst ferromagnetische Legierungen, die eine magnetisch angeregte Formänderung zeigen. Die meisten von ihnen enthalten eine Heusler-Phase und ein Beispiel dafür sind die den Ni_2MnGa ähnlichen Legierungen.

Die zwei letzten Kapitel geben Beispiele der klassischen Legierungen, die ihre Anwendung bei Technik und Medizin gefunden haben. Als konventionelle Anwendung zeigt man: Klemmen der hydraulischen Werke in den Flugzeugen, Griffe von Robotern, Temperaturreglern, Wärmemotoren und Schwingdämpfungssystemen. Als ein Beispiel für neuere Anwendung dienen antiseismische Brückenkonstruktionen und die Versuche, die Motoren der Gasturbinen in den Flugzeugen zu dämpfen.

Im achten Kapitel werden vor allem die zur Verbindung von gebrochenen Knochen und zur chirurgischen Behandlung der Wirbelsäule dienenden Klammern charakterisiert. Weitere hier von dem Verfasser besprochene Implantate sind: selbstzentrierende Stents und Amplatzers Implantat zum Verschluss der Vorhofseptumdefekten und Atriumseptumdefekten.

Der Verfasser beabsichtigt auch, die Konstrukteure und die Hersteller von verschiedenerlei Geräten dazu anspornen, die einzigartigen Eigenschaften der Formgedächtnismetalle auszunutzen.

Das Buch kann auch im Ausbildungsprozess von Doktoranden und Studenten solcher Fachrichtungen wie Materialwissenschaft u. Werkstofftechnik und Werkstoffkunde verwendet werden. Da das Phänomen des Formgedächtnisses vielschichtig ist, wurden manche Abschnitte des Buches in Anbetracht der didaktischen Ziele behandelt.

Więcej o książce

CENA 54 ZŁ
(+ VAT)

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-8012-170-6